

سید هادی حسینی علویجه

کارشناس مطالعات و استاندار دسزای درس تربیت بدنی

علی اکبر ترابی

مشاور معاون وزیر، معاونت تربیت بدنی و سلامت

قهرمان یا پهلوان؟

تأملی در المپیادهای ورزشی درون مدرسه‌ای

قدرتمندتر نام دارد. با توجه به این شعار، در المپیک قهرمانی و برنده شدن هدف نیست. در المپیک ویژه همه قهرمان هستند. المپیک ویژه می‌خواهد کاری کند که ورزشکاران به کمک ورزش و کار گروهی، زندگی را طبیعی‌تر و شاداب‌تر تجربه کنند. مهم‌ترین موضوع در بازی‌های المپیک حضور در آن است، نه برنده شدن؛ همان‌گونه که در زندگی مهم‌ترین اصل تلاش است نه پیروزی.

المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای می‌کوشد با الگوبرداری از قهرمانان واقعی ایران اسلامی و همین‌طور بازی‌های المپیک، ویژگی‌ها و خصائص جوانمردی و پهلوانی را بین دانش‌آموزان شرکت‌کننده رواج دهد. در واقع، چنین المپیادی نماد کوچک‌شده و مینیاتوری المپیک است با تأکید بر آموزه‌های دینی و فرهنگی ایران اسلامی. احترام به معلمان، مربیان، داوران، هم‌تیمی‌ها، تیم حریف، والدین و تماشاگران و کلیه عوامل برگزارکننده، همگی از صفات و خصوصیات پسندیده و پهلوانی هستند. هنگامی که بازیکنی در میدان آسیب می‌بیند، توپ به خارج از زمین بازی فرستاده می‌شود تا فرد آسیب‌دیده سریعاً مداوا شود یا زمانی که داور تصمیمی را برخلاف ایده بازیکنان می‌گیرد و اعلام می‌کند، تمامی بازیکنان به تصمیم وی احترام می‌گذارند. یا هنگامی که بازیکن موفقیتی کسب می‌کند، شادی خویش را با هم‌تیمی‌ها و طرفداران خود تقسیم می‌کند. این موارد نمونه‌هایی از خصائص جوانمردی و پهلوانی هستند که دانش‌آموزان در المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای بارها و بارها تمرین می‌کنند.

ترویج و گسترش جوانمردی و پهلوانی از دیرباز نتیجه‌ای از ارکان تربیت سنتی و اسلامی ایرانیان بوده است که همواره نمونه‌هایی زیبا از دینداری، شهامت اخلاقی، دلیری، سلحشوری و مردانگی را به نمایش گذاشته‌اند. مؤثرترین و در عین حال واقعی‌ترین نمونه پهلوانان نزد ایرانیان، قهرمانان و پهلوانانی بودند که حسن خلق، حسن رفتار، هوشمندی، فتوت، عفت، دینداری و تنومندی جسم را توأم داشته‌اند. در واقع باید گفت، پهلوانی قبل از آنکه صورتی بیرونی داشته باشد، مفهومی است درونی و ویژه، که آدمی باید آن را به‌دست آورد و سپس جنبه بیرونی‌اش را برگزیند. مطالعه در احوال مردم گذشته این سرزمین نشان می‌دهد که این مفهوم همراه و عجین با هم در آیین پهلوانی وجود داشته است. در واقع، پهلوانی هدف نهایی تربیت و ورزش بوده، چنان‌که در تربیت جوانان این امر آنان را مرحله به مرحله از درجات پایین مهبای رسیدن به رتبه‌ای عالی پهلوانی می‌کرده است.

عرصه المپیک نیز آوردگاهی است که تا حدودی زمینه ظهور و بروز این صفات را مهیا می‌سازد و نمادهای بسیاری دارد. معروف‌ترین آن‌ها در این میان پنج حلقه المپیک است. این پنج حلقه به‌هم بافته شده نشانه‌ای از اتحاد میان پنج قاره جهان است. رنگ‌های سفید، قرمز، آبی، سبز، زرد و سیاه به‌گونه‌ای انتخاب شده‌اند که در پرچم هر کشوری حداقل یکی از آن‌ها وجود داشته باشد. این بدین معناست که رنگ پوست و نژاد و ملیت در بازی‌ها هیچ اهمیتی ندارد و همه در شرایطی یکسان و برابر با یکدیگر به رقابت می‌پردازند. نماد دیگر شعار المپیک، سریع‌تر، بالاتر و

